

Janusz M. Paluch

Kierownik Działu Wydawnictw i Animacji
Biblioteka Kraków

Stanisław Dziedzic (1953–2021)

W najgorszych chwilach przez myśl mi nie przeszło, że pisząc o Stanisławie Dziedzicu, przy jego nazwisku umieszczę nawias z dwoma datami... A jednak stało się. 8 kwietnia 2021 roku w Krakowie, w Szpitalu Uniwersyteckim, covid zabrał nam dyrektora Biblioteki Kraków, naszego Przyjaciela.

Stanisław Dziedzic urodził się 13 października 1953 roku w Dąbrowie koło Rzeszowa. Jego ukochanym miejscem, do którego zawsze z radością wracał, był Kraków. Gdy przyjechał na studia w Uniwersytecie Jagiellońskim, zamieszkał w Domu Studenckim „Żaczek”. Tam zdobył pierwsze szlify samorządności, pracował bowiem w Radzie Samorządu „Żaczka”. Absolwentem filologii polskiej UJ został w 1978 roku. Jak opowiadał, był jednym z ostatnich słuchaczy wykładów tak wybitnych polonistów, jak prof. Kazimierz Wyka czy prof. Maria Dłuska. W tym samym roku na UJ skończył studia dziennikarskie. Stopień doktora nauk humanistycznych na UJ uzyskał w roku 2015, a jego doktorska rozprawa poświęcona była młodzieńczej twórczości literackiej Karola Wojtyły – Jana Pawła II.

Przez lata był nauczycielem akademickim związanym z macierzystą uczelnią, gdzie wykładał zagadnienia dotyczące zarządzania kulturą oraz prowadził – ulubione przez studentów – zajęcia poświęcone dziedzictwu kulturowemu w Krakowie. Nade wszystko był jednak pracownikiem administracji państwowej i samorządowej. Bez mała trzydzieści lat (1989–2016) pracował jako zastępca dyrektora Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Miasta Krakowa, zastępca dyrektora i dyrektor Wydzia-

łu Spraw Społecznych Urzędu Województwa Małopolskiego, wreszcie jako dyrektor Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK.

W międzyczasie był też wicedyrektorem Biura Jubileuszowego 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego, członkiem Zarządu i wiceprezesem Radia Kraków S.A.; członkiem Rady Nadzorczej Telewizji Polskiej S.A., ale też członkiem Rady Muzeum Niepodległości w Warszawie, Rady Programowej Muzeum Archeologicznego w Krakowie.

Jego ulubioną działalnością była praca w Społecznym Komitecie Odnowy Zabytków Krakowa, do którego został powołany przez Prezydenta RP w 2001 roku. Dbałość o zabytki i przywrócenie Krakowowi wizerunku dostojnego, zabytkowego miasta były przez lata jego *idée fixe*. Był inicjatorem powstania i osobą zarządzającą Parkiem Kulturowym Kraków Stare Miasto. To dzięki Jego wytrwałości nasze Stare Miasto zostało oczyszczone ze szpecących je reklam. W 2016 roku Nasz Dyrektor został członkiem Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa.

Od 2016 roku był pełnomocnikiem Prezydenta Miasta Krakowa ds. organizacji Biblioteki Kraków, na czele której stanął w 2017 roku. Tworząc Bibliotekę Kraków, zadbał przede wszystkim o pracowników likwidowanych bibliotek dzielnicowych. Jednak Jego wizja wybiegała daleko w przyszłość i ogarniała dziedziny, którymi biblioteki publiczne dotąd się nie zajmowały bądź robiły to – z różnych względów – marginalnie. Dużą wagę przykładał do pracy działu wydawniczego Biblioteki Kraków. W uzgodnieniu z prezydentem miasta Krakowa podjął pracę nad drugim wydaniem *Encyklopedii Krakowa*. Był założycielem i redaktorem naczelnym „Rocznika Biblioteki Kraków”. Powołał też do życia miesięczny „Informator Czytelniczo-Kulturalny Biblioteka Kraków”, ogólnopolski kwartalnik literacki „Czas Literatury”, podjął się kontynuacji wydawania miesięcznika społeczno-kulturalnego „Kraków”, stworzył też serię poetycką szczególnie ważnych twórców Krakowa (np. Stanisław Stabro, Krzysztof Lisowski) i wznowił druk serii wydawniczej Poeci Krakowa (ukazały się m.in. tomy Zofii Zarebianki, Jadwigi Maliny czy Leszka Długosza). Był też inicjatorem i przewodniczącym Kapituły Nagrody Żółtej Ciżemki przy Bibliotece Kraków. W końcu był pomysłodawcą, cieszącego się dużą popularnością, cyklu filmów Portrety Literackie, realizowanego wspólnie z Telewizją Kraków.

Nie sposób w tym miejscu wymienić wszystkie Jego publikacje. Był autorem kilku tysięcy artykułów i kilkudziesięciu książek. Przywołajmy

w tym miejscu choć kilka, jakie na przestrzeni dziesięcioleci Stanisław Dziejic napisał i wydał: *Ojczyzna myśli mojej. Studia i szkice literackie* (1999), *Święty szlak Almae Matris* (2003), *Kraków to jest wielka rzecz* (2012), *Romantyk Boży* (2014), *Archipelag pięknych ludzi. Portrety i studia* (2017), *Teatr 38* (współautor Tadeusz Skoczek, 2018), *Antynomie ładu i niezgody: krakowskie studia do portretów* (2019). Chyba najwyższej cenił sobie pracę edytorską i naukową nad młodzieńczymi tekstami literackimi Karola Wojtyły – Jana Pawła II. Bardzo wczesnie opracował i opublikował jego młodzieńcze wiersze – *Magnificat. Sonety* (1995), *Psałterz – Księga Słowiańska* (1996). Często z tego tytułu korespondował i spotykał się z Ojcem Świętym w Watykanie. W końcu został członkiem zespołu opracowującego literacki dorobek Karola Wojtyły – Jana Pawła II.

Stanisław Dziejic odznaczony został m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Srebrnym Medalem Zasłużony Kulturze Gloria Artis, Złotym Medalem Zasłużony dla Archidiecezji Krakowskiej.

Janusz M. Paluch